

Valtuustoaloite: Vieraslajien torjunta Laukaan kunnassa

Tekninen lautakunta 03.12.2024 § 131
649/10.03.01.02.03/2024

Päätösehdotus Vuoden 2025 säästötavoitteista johtuen haitallisten vieraslajien torjuntaan ei ryhdytä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus Valtuustoaloite vieraslajien torjunnasta on jätetty 11.11.2024. Aloitteen ovat jättäneet Harri Hokkanen ja Emmi Savonen. Aloitteessa todetaan, että kunnalla tulisi olla rooli vieraslajien torjunnassa sekä esitetään, että Laukaassa tulee olla ajantasainen suunnitelma ja budjetointi vieraslajien torjumista varten. Esitetään myös, että kunnan tulisi varata jokin sopiva summa vieraslajien torjuntaa varten.

Laukaan kunnan omistamilla alueilla vieraslajien torjunnasta vastaa yhdyskuntatekniikan puistopuoli. 30.12.2015/1709 säädetty lain mukaan kiinteistön omistajan ja haltijan huolehtimisvelvollisuus määrittää, että kiinteistön omistajan tai haltijan on huolehdittava kohtuullisista toimenpiteistä kiinteistöllä esiintyvän unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin hävittämiseksi tai sen leviämisen rajoittamiseksi. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo vieraslajiasetuksen ja lain noudattamista. Haitallisten vieraslajien kirjo on Laukaassakin laaja ja kansallinen vieraslajiluettelo laajenee vuosittain. Vieraslajien uhka Suomen luonnolle on merkittävä.

Laukaan kunnassa haitallisten vieraslajien torjuntaan on haettu avustusta 2022 alkaen silloin, kun avustuksia on ollut haettavissa. Vuonna 2023 Laukaan kunnalle myönnettiin Elyn avustusta 7 500€. Tällä avustussummalla saatiin palkattu kuntaan kahdeksi kuukaudeksi henkilö suorittamaan vieraslajien torjuntatoimia. Vuonna 2024 avustuksia ei ole ollut haettavissa, vaan vieraslajien torjunta on suoritettu muiden töiden ohessa nykyisellä henkilömäärällä. Viekas-hankeen avulla on kunnan alueella ollut jättipalsamin ja keltamajavankaalin torjuntatalkoita kahden vuoden ajan, hanke päättyi 2023.

Haitallisista vieraslajeista, jotka ovat tulleet kunnan tietoon jättiputki ja kurturuusu ovat hyvin hallinnassa. Kurturuusu on saatu hävitettyä lähes kokonaan. Jättiputken osalta torjuntatoimia on tehty kaivamalla, ruiskuttamalla ja peittämällä. Jättiputki esiintymät ovat seurannassa ja vuosittain hävitetään alueilta nousseet uudet alut. Lupiinia, jättipalsamia sekä japanin- ja sahalintataria on hävitetty se mikä nykyisillä henkilöresursseilla on ollut tehtävissä.

Valtuustoaloitteessa todetaan myös pölyttäjäien tärkeys. Laukaan kunta on perustanut Kipparintielle kukkaniityn ja niittyjen perustamiset tullaan huomioimaan myös tulevaisuudessa vihersuunnitelmissa. Hyönteisten suosimaa valkoapilaa on kylvetty nurmikonsiementen seassa nurmialueille, joille se on käytettävissä. Joillakin nurmialueilla missä luonnonkukkiä kasvaa luontaisesti nurmikonleikkuu kertoja on harvennettu.

Vuonna 2025 haitallisten vieraslajien torjuntaan tullaan hakemaan rahoitusta. Hanke tulisi olemaan neljän kunnan yhteinen hanke ja siinä Laukaan kunta olisi mukana omalla panoksellaan. Hankkeen tarkoitus olisi lisätä tietoisuutta

vieraslajien torjunnasta kuntalaisille sekä järjestää torjunta talkoita. Hanke keskittyisi lupiin ja jättipalsamin torjuntaan, mutta mahdollisuuksien mukaan myös muut vieraslajit voisivat olla torjuntalistalla.

Jotta haitallisten vieraslajien torjunta voitaisiin tehdä tehokkaasti Laukaan kunnassa, talousarvioon tarvitsee varata +10 000€ lisämääräraha vuosittain. Vuoden 2025 talousarvioon puistojen osalta kohdistuu -24 840€ säästötavoite. Tämän vuoksi joudumme supistamaan toimintaa vuoden 2024 tasosta, eikä vieraslajien laajamittaisempaan torjuntaan ole mahdollisuuksia ilman lisämäärärahaa.

Esittelijä	Tekninen johtaja Janne Laiho
Valmistelija	puistomestari Paula Nieminen, puh. 0401826001

1 Harri Hokkasen ja Emmi Savosen Valtuustoaloite 11.11.2024